

13.10.2026

Pyhäjärven kaupunki
Ollintie 26
86800 PYHÄSALMI

Pohjois-Pohjanmaan liitto
kirjaamo@pohjois-pohjanmaa.fi

Viite: Sähköposti 22.9.2026 / Lausuntopyyntö

Asia: Kaupunginhallitus päättää lausua Pohjois-Pohjanmaan liiton talousarviosta 2027 ja -suunnitelmasta 2028-29 seuraavaa:

Pyhäjärven kaupunki pitää talousarvio- ja taloussuunnitelmaluonnoksen painotuksia pääosin perusteltuina. Liikenteellisen saavutettavuuden, energiasiirtymän, teollisten investointien, osaamisen ja kuntien välisen yhteistyön edistäminen on keskeistä maakunnan elinvoimalle.

Kaupunki esittää, että luvun 4 (Toiminta ja tavoitteet) kirjauksia täydennetään seuraavasti:

1. Liikennejärjestelmätyö

Liikennejärjestelmätyössä tulee edistää valtatie 4 Pyhäjärvi–Pulkila-välin suunnitelma- ja toteutusvalmiutta sekä tarvittavan suunnittelu- ja toteutusrahoituksen saamista. Maakunnan eteläosan saavutettavuuden kehittämisessä tulee huomioida valtatie 27 sekä Ylivieska–Pyhäjärvi–Iisalmi-ratayhteyden merkitys henkilöliikenteelle, elinkeinoelämälle ja huoltovarmuudelle.

Investointialueiden liittymät, erikoiskuljetusreitit ja alemman tieverkon toimivuus tulee sisällyttää liikennejärjestelmätyöhön. Liikenteen kehittämisen tulee tukea myös maakunnan eteläosan investointien toteutumista ja työvoiman liikkuvuutta.

2. Yhdyskuntatekniikan kehittäminen ja tulvariskien hallinta

Liiton tulee edistää Harjulinjan ja Murtoperän sähköaseman valmistelun yhteensovittamista kuntien maankäytön, energiantuotannon, energiavarastojen ja sähköä käyttävien teollisten investointien kanssa.

Kuntien ja verkkoyhtiöiden kanssa tulee muodostaa yhteinen tilannekuva keskeisistä verkkohankkeista, niiden aikatauluista ja investointien toteutumiseen vaikuttavista infrastruktuuritarpeista. Energiakäänteeseen edistämiseksi tulee painottaa sähköntuotannon rinnalla sähköä käyttävien investointien sijoittumista maakuntaan sekä niiden tuottamaa paikallista jalostusarvoa, työllisyyttä ja veropohjaa.

3. Digitalisaation hallittu edistäminen

Kaupunki pitää tärkeänä luonnoksen kirjausta datakeskusten alueellisten yritys- ja työllisyysvaikutusten vahvistamisesta. Tätä tulee toteuttaa datakeskuksia kehittävien kuntien, hanketoimijoiden, yritysten ja koulutusorganisaatioiden yhteistyönä. Pyhäjärvi tulee ottaa mukaan yhteistyön toteutusalueeksi.

4. Aluekehittäminen kuntien ja maakunnan elinvoiman, talouden ja kokonais-turvallisuuden edistäjänä sekä kansainvälisyyden lisääjänä

Yhteistyössä tulee tunnistaa kuntien vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolelle jäävät pullonkaulat, kuten sähkön siirtoverkon lunastuslupamenettelyt, ja liiton tehtävät niiden ratkaisemisessa. Työssä tulee hyödyntää myös maakuntarajat ylittäviä työvoima-, koulutus- ja infrastruktuuriyhteyksiä, erityisesti Pohjois-Savon ja Keski-Suomen suuntaan.

5. Maakunnan kilpailukyvyyn vahvistaminen tuotekehitys- ja kaksoiskäyttö-kokonaisuuksissa

Maakunnan tuotekehitys- ja kaksoiskäyttökokonaisuuksissa tulee huomioida Callion soveltuvat testaus-, tutkimus- ja koulutuspalvelut. Liiton tulee edistää niiden kytkemistä yrityslähtöiseen tuotekehitykseen sekä turvallisuus- ja kaksoiskäyttöalan yhteistyöhön.

6. Hyvinvointia pohjoispohjalaisille

Liiton tulee täsmentää kuntien ja Pohteen kanssa strategisen yhteistyösopimuksen toimeenpanoon liittyvät omat tehtävänsä. Yhteistyössä tulee edistää palvelujen saavutettavuuden ja palveluverkon muutosten aluevaikutusten arviointia sekä kuntien yhteisen tietopohjan ja edunvalvonnan muodostamista. Palvelurakenteen muutosten tarkastelussa tulee huomioida myös kuntien talouteen, kiinteistöihin ja elinvoimaan kohdistuvat vaikutukset.

7. Tulevaisuustyö, osaaminen ja digitalisaatio

Liiton tulee koota kuntien, työllisyysalueiden, hanketoimijoiden ja koulutusorganisaatioiden kanssa investointien toteutusaikatauluihin perustuva arvio työvoima- ja osaamistarpeista. Arvion pohjalta tulee edistää koulutusten ja täydennyskoulutuksen järjestämistä sekä olemassa olevan työvoiman siirtymistä uusiin tehtäviin. Koulutuksen saatavuuden tulee tukea investointien toteutumista myös maakunnan eteläosassa, kuten Pyhäjärvellä.

8. Maakunnan rahoitustoiminta

Liiton tulee tarjota kunnille ja niiden kehittämisyrityksille ennakoivaa hankekohtaista neuvontaa vuoden 2027 rahoitushakuihin. Tulevan EU-ohjelmakauden valmisteluun tulee välittää kuntien konkreettiset kehittämistarpeet ja turvata rahoituksen käyttökelpoisuus myös pienemmille kunnille ja niiden kehitysyhtiöille.

9. Kansallinen ja kansainvälinen edunvalvonta

Vuoden 2027 hallitusohjelmavaikuttamisessa ja EU-rahoituskauden valmistelussa tulee huomioida maakunnan eri osien tarpeet. Pyhäjärven kannalta keskeisiä edunvalvontakohteita ovat liikenteellinen saavutettavuus, sähköverkon kehittäminen, teollinen rakennemuutos, investointien alueelliset edellytykset sekä palvelujen saavutettavuus.

Pyhäjärven kaupunginhallitus

Henrik Kiviniemi
kaupunginjohtaja

Sari Nissilä
talous- ja hallintojohtaja